

ΝΕΑ ΖΩΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ *

* * * * * ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΤΟΣ Ε! - ΑΡΙΘ. 54.

ΜΑΡΤΙΟΣ 1909. *

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ *

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΠΕΝΤΑΓΙΩΤΙΣΣΑ

ΣΤΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΓΕΡΑΣΙΜΟ ΦΩΚΑ

ΘΥΜΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗΣ Γέρος ἀμπελοκτήμονας.— ΜΑΡΙΑ Μαρία Πενταγιώτισσα.— ΘΕΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ Θειά τῆς Μαρίας.— ΘΑΝΑΣΗΣ ΒΡΕΤΤΟΣ.— ΜΑΡΘΑ Γυναικά του.— ΠΟΘΗΤΟΣ Παλλινάρι.— ΓΡΗΑ - ΚΑΛΗ Ξορπίστρα.— ΣΠΑΝΟΒΑΓΓΕΛΗΣ.— ΧΩΡΙΑΤΕΣ.— ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΤΟΥ ΤΡΥΓΟΥ.— ΠΑΛΛΙΚΑΡΙΑ.

‘Η Σηνηή σ’ ἔνα δρεινό χωριό ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια.

Παραστάθηκε γιὰ πρώτη φορά στὸ θέατρο τῆς Νέας Σηνηῆς τὸ Σεπτέμβριον τοῦ 1908.

ΜΑΡΙΑ ΠΕΝΤΑΓΙΩΤΙΣΣΑ - ΜΑΡΙΚΑ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

‘Αμπέλια καὶ στὸ βάθος γαλάζια βουνά. Δεξιὰ ἔνα ἀμπελοκάλυβο, μὲν πάλι κλιματαριὰ μιρροστά. ‘Ωριμα σταφύλια κρέμονται ἀπ’ τὴν κλιματαριὰ. Μπροστά στὸ ἀμπελοκάλυβο δυὸ ξυλένιοι μπάγκοι. Φράχτης χωρίζει τάμπελια ἀπ’ τὴν σκηνήν. Μπροστὰ στὸ φράχτη μερικὰ κοφίνια ἀδειανὰ κ’ ἔνα κούτσουρο ἀπὸ μεγάλο κορδιό δέντρου, ποὺ χρησιμεύει γιὰ κάθισμα. ‘Αριστερὰ φουντωτὰ πλατάνια ἀπλόνον τὸν ήσιον τους στὴν σκηνή. ‘Ακούεται τὸ τραγούδι τοῦ τζίτζικα. ‘Ο ἥλιος πάει νὰ βασιλέψῃ.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΜΠΑΡΜΠΑ-ΘΥΜΙΟΣ, ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΤΟΥ ΤΡΥΓΟΥ, ΠΑΛΛΙΚΑΡΙΑ

Στὸ ἄνοιγμα τῆς σκηνῆς κορίτσια φορτωμένα στοὺς ὅμιους κόφες μὲ σταφύλια προχωροῦντε σιγά-σιγά, τὸ ἔνα πίσω ἀπ’ τὸ ἄλλο, μέσα ἀπ’ τὸ φράχτη, πρὸς τὸ καλύβι καὶ χάνονται πίσω του, ποὺ εἶναι δίνονται. Τὰ κορίτσια, περνῶντας, γελοῦν, χωρατεύοντας,

πειράζονται, τραγουδᾶντε. ‘Ο Μπάρμπα-Θύμιος, κάθεται συλλογισμένος ἀπάνω στὸ κούτσουρο κυττάζοντας πλάγια κατὰ τὰ κορίτσια. Τὰ κορίτσια καθὼς προβαίνουν τραγουδᾶντε.

ΦΩΝΕΣ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ

Τζίτζικας ἐλάλησε
Μαύρη ρόγα γνάλισε,
Μαύρη καὶ γναλιστερή...

Μ-ΘΥΜΙΟΣ— (Κουνῶντας τὸ κεφάλι) Διαόλουν θηλυκά! Γιὰ κύττα τις πῶς κάνουν οἱ σουσουράδες... Λές καὶ μεθύσανε ἀπ’ τὴν μονοτιά! (Ανθητηρὰ τάχα) Τὶ δουλειά σας γρήγορα, τὴν δουλειά σας, γιατὶ σηκώθηκ’ ἀπάνω καί...

ΦΩΝΕΣ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ—(Μὲ γέλια) Τὴν δουλειά μας, τὴν δουλειά μας (Τραγουδᾶντε).

Τζίτζικας ἐλάλησε,
Μαύρη ρόγα γνάλισε,
Μαύρη καὶ γναλιστερή...

Μ-ΘΥΜΙΟΣ— Τὸ χαρά σας εῖ; “Ας εἶναι. Δὲ θέλω νὰ σᾶς κακοκαρδίσω, ματάκια μου. Γυναίκα ποτέ μου δὲν κακοκάρδισα. Νὰ τρυγήσουμε μὲ τὸ καλὸ καὶ, σὰν ἀνοίξουμε τὰ καινούργια τὰ κρασιά, τὴν πρώτη τὴν κανάτα μὰ τὴν τραβήξω γιὰ τὰ στέφανά σας. Ακούτε; Μωρὲ ἀκούσατε τὶ εἶπα;

(Γέλια καὶ φωνὲς ἀποκρίονται στὰ λόγια του.)

ΦΩΝΕΣ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ--(Τραγουδᾶνε.)

Μαύρη καὶ γναλιστερή...

Μ-ΘΥΜΙΟΣ--Γελάτε ἔ; Σᾶς καλάρεσε βλέπω. Θαρρέψατε πώς είναι τούτη ἡ ὕρα καὶ τρέχουντε τὰ σάλια σας. Διαόλου θηλυκά! (*Μοναχός του*) "Αχ! καλά τῷλεγε ὁ μακαρίτης διπάτερας μου. Καὶ γιὰ τὰ νιάτα καὶ γιὰ τὰ γεράματα ἔνας μπελλᾶς εἴσαστε μέσ' στὴν Πλάση.

(Τὰ κορίτσια χάρονται μὲ γέλια πίσω ἀπ' τὸ καλύβι. Ἀπὸ τὸ μοροπάτι ζερβιά, ἀνάμεσα στὰ πλατάνια, κατηφορίζουν ὁ Θανάσης κ' ἡ Μάρθα. Ζυγόνοντε τὸν Μ-Θύμιο, χωρὶς νὰ τοὺς καταλάβῃ.)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

Μ-ΘΥΜΙΟΣ, ΘΑΝΑΣΗΣ, ΜΑΡΘΑ.

ΘΑΝΑΣΗΣ—Μοναχός σου κουβεντιάζεις, Μ-Θύμιο; Καλησπέρα.

ΜΑΡΘΑ—Καλησπέρα, παπποῦ.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ—(*Ξαφνισμένος*) Καλησπέρα σας, καλησπερούδια σας. (*Χειραψίες*). Μοναχός μου λέει; Πές πώς μιλάω μοναχός μου. Σὰν κουβεντιάζῃ δι γέρος μὲ τὰ κοριτσόπουλα, πές πώς κουβεντιάζει μοναχός του. Πείραζα τὶς κοπέλλες, ποὺ λέσ, γιὰ νὰ ξεχνᾶμε τὰ γεροντάματα, π' ἀνάθεμά τα. (*Σὲ λίγο*) Καὶ πῶς μοῦ τὰ καλοπερνάτε;

ΘΑΝΑΣΗΣ—Αἱ, σὰν νειόπαντροι, Μ-Θύμιο. Μαλλώνοντε κ' ἀγαπῖσσοντε.

ΜΑΡΘΑ—Σὰ δὲν θέλῃ νὰ βάλῃ γνῶσι καὶ νὰ ξεχάσῃ τὰ παλιά του. Πές του τα Μ-Θύμιο.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ—(*Στὸ Θανάση*). Μὴ σὲ νοιάζῃ, μάτια μου. Ἡ ζήλεια είναι ἀγάπη. Κ' ἐμένα ἡ γρηγά μου μὲ ζηλεύει ἀκόμα. Ἐγὼ σᾶς χαιρομαι διστόσο, σὰν τὸ ξερὸ τὸ κούτσουρο μαθής, ποὺ χαίρεται τὰ καινούργια φύτρα. Καὶ θαρρεῖ πῶς θὲ νὰ πρασινίσῃ πάλι.

ΜΑΡΘΑ—Ἄς τἀφίσουμε τώρα τοῦτα. Καθένας μὲ τὸν καῦμό του . . . Σκολάσατε Μ-Θύμιο;

Μ-ΘΥΜΙΟΣ—"Οπου νάνε, παιδί μου. Οἱ στερνές κόφες πᾶντε στὸ πατητῆρι. Σὲ λίγο θάρθιοντε καὶ τὰ κορίτσια καὶ τὰ παλλικάρια, νὰ πάρουμε καὶ καμιὰ βόλτα, ἡμέρα ποῦνε. Στὴν ὕρα ἥρθατε. Κ' ἔχω ἔνα κρασάρι, σῶσμα, κεκρυπτάρι.

ΘΑΝΑΣΗΣ—Σὰ δὲ βρέξῃ.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ—(*Κυπτάζοντας τὸν οὐρανό*). Δὲν είναι τίποτα. Πέρασε, πάτε.

ΘΑΝΑΣΗΣ—Κύττα τὸν Ἀη-Λιᾶ, πώς είναι βουρκωμένος. Κι' ἀστράφτει ποῦ καὶ ποῦ.

ΜΑΡΘΑ—Τῆς λαύρας είναι.. Ξερομαχισμένη ἡ γῆς, διψάει νεράκι. . .

Μ-ΘΥΜΙΟΣ—Ἐτσι τὸ λέω κ' ἔγω. Ἐδῶ καὶ μιὰ ὕρα ἔδειχνε πῶς θὰ φέρῃ νεροποντή. Καὶ θυμῆθηκα τὸ μεγάλο τὸ κακό, ἀνήμερα τὴν ἡμέρα τούτη, ἔδῶ καὶ εἴκοσι χρόνια. Ὁ πόσμος χαλασε...

ΜΑΡΘΑ—Τὸ θυμᾶσαι Μ-Θύμιο; Ἀκοντὰ τῷχῳ κ' ἔγω ἀπὸ μικρὸ παιδί.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ—Τὸ θυμᾶμαι λέει; Εἶναι νὰ μὴν τὸ θυμᾶμαι; Ἐκείνο τὸ βράδυ μαθής γεννῆθηκε ἡ Μαρία ἡ βαφτισμιά μου. Εἴμαστε μαζεμένοι στὴν κουμπάρα τὴν Χρυσώ, ποὺ κοιλοπονοῦσε. Πήγαμε νὰ τὴν παρασταθοῦμε μὲ τὴν γρηγά μου. Ἐκεῖ ποὺ λὲς ἔρχεται ἡ μπόρα. Ἀνοίξανε οἱ καταρράκτες. Ἀστραπὴ στὴν ἀστραπὴ, ἀστροπελέκι στ' ἀστροπελέκι. Βογγοῦσε κ' ἡ κουμπάρα, μὰ ποιὸς νὰ τὴν ἀκούσῃ!... Ἐδωκε δι θεός καὶ λευτερώθηκε μὲς στὸ σκοτάδι, γιατὶ μᾶς είχε σβύσει καὶ τὸ λυχνάρι ἀπ' τὸν ἀέρα. Σήκωσε ἡ μαμπή τὸ μωρὸ μέσα στὶς ἀστραπές. «Μωρὲ τὶ είναι τῆς λέω; Ἄρσενικό, κορίτσι γιὰ . . . ξωτικό?» Ἐκεῖ ποὺ λὲς ἔφεξε ἡ ἀστραπὴ σὰ μέρα. «Θηλυκό!» μοῦ λέει ἡ μαμπή. «Πολύχρονο» . . . τῆς λέω. (*Σὲ λίγο*) Πῶς ητανε! Σὰ γατί, σὰ μαῦρο σηκωτί, σὰ λαγός μαδημένος. Καὶ πῶς ἔγινε!

ΜΑΡΘΑ—(*Στραβομονοριάζοντας*). Καὶ τὶ ἔγινε!

Μ-ΘΥΜΙΟΣ—Τὶ ἔγινε; Ἐλαμψε ἡ ὡμορφιά της σὰν τὸν Ἡλιο.

ΜΑΡΘΑ—Καλὲ μὴν τὰ παραλέτε. Σὰν κι' αὐτὴν ἔχουμε κ' ἔχουμε στὸ χωριό. Ἡ γιατὶ είναι φρόνιμες καὶ μαζεμένες καὶ δὲν τὶς βλέπει μάτι;

ΘΑΝΑΣΗΣ—Δὲν τῆς γυρίζεις τὸ κεφάλι, Μ-Θύμιο.

ΜΑΡΘΑ—Ἐσὺ νὰ σωπαίνης.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ—Δὲν σοῦ λέω. Μπορεῖ νάνε κι' ἄλλες ὡμορφες. Μὰ ἡ ὡμορφιά τίποτα δὲν είναι μοναχή της. Ζωγραφιὰ στὸν τοῖχο. Σὰ δὲν βάλῃ δι Διάλοος τὸ προζύμι. Κατάλαβες:

ΜΑΡΘΑ—Ἐτσι μάλιστα. Σὰ μελέτησες τὸν Διάβολο . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ — Δὲν τῆς γυρίζεις τὸ κεφάλι, σοῦ εἶπα.

ΜΑΡΘΑ — (Στὸ Θανάση). Κύττα τὸ δικό σου, ποὺ γυρίζει σὰν τὸν ἀνεμόμυλο.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Μὴ μαλλώνετε, παιδιά μου. "Α! ὅλα, ὅλα! "Η ζήλεια εἶναι κακὸ πρᾶμα. Τρέω τὸ σταμνὶ σὰν τ' ἄψυντὸ ξύδι.

ΜΑΡΘΑ — Κάλιο θάκανε ἡ θειά της, ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε, νὰ τὴ συμμαχέψῃ λίγο. Φερσίματα εἶναι τὰ δικά της; Κατάντησε σημαδιακὴ στὸ χωρὶο καὶ δαχτυλοδεικτούμενη. Οὔτε ντύνεται μαθής, σὰν τὶς ἄλλες τὶς γύναικες, μόνο κάνει δικές της φαντασίες καὶ τυλίγεται μὲ μπόλιες καὶ μεταξωτὰ μαντύλια καὶ σκοοράπει τὰ μαλλιὰ σὰν τὴν τρελλὴ καὶ κτενισίες ἄλλαζει καὶ φορέματα παραξένα ταιριάζει στὸ κορμό της. Καὶ τὸ περπάτημά της εἶναι τάχα κοριτσιοῦ περπάτημα; "Ολο καὶ καμαρώνει καὶ λυγίζεται μὲ χῆλια δυὸ νάζια. Καὶ στὸ σκαμνὶ νὰ κάτσῃ, κι' αὐτὸ μαθής μὲ χῆλια δυὸ καμώματα καὶ μαργιολίες, ώς ποὺ νὰ βρῇ τὴ στάση ποὺ τῆς στέκεται καὶ, τάχα μὲ τὴν ξενοιασιὰ καὶ τὸ ἀδιάφορο νὰ δεῖξῃ τοῦ κορμοῦ τὶς χάρες καὶ... — τὶ νὰ τὰ λέμε; — ντροπιασμένα πράματα. "Αν πῆς καὶ γιὰ τὴν διμιά της, τὰ γέλια της καὶ τὰ τραγουδιστά της λόγια καὶ τὰ νάζια τῆς φωνῆς καὶ τῶν ματιῶν της τὰ λιγώματα... Ἀγκαλὰ (ἀραστεράζει) σὰ γαθῆ ἡ μάννα, προκοπὴ γυρεύεις;

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Χάθηκε ἀλήθεια ἡ ἄμοιρη καὶ ποὺν τὴν ὥρα της. Δὲν ἀξιώθηκε νὰ τὴν καμαρώσῃ.

ΜΑΡΘΑ — Κι' ἀπὸ ποιόνε τάχατε χάθηκε; "Απ' τὰ καμώματά της. Κι' ὁ ἀδερφός της μαθής δὲν πλάστηκε καὶ τὸν μαχαίρωσαν, γιὰ τὸ χατῆρι της; Δὲν βάσταγε τὸ παιδί νάκούη τὸ κοντὸ καὶ τὸ μακρύ.

ΘΑΝΑΣΗΣ — Τὶ τὰ γυρεύεις γυναῖκα; Περασμένα ξεχασμένα.

ΜΑΡΘΑ — Ξεχασμένα δὲν εἶναι. Σοῦ εἶπα μὴ βάζης τὸ λόγο σου.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Τὰ ἴδια πάλι; Δὲν εἴπαμε;

(Ἀκούονται ἀπὸ μακροῦ ξεκομμέρα φυσήματα φλογέρας. "Ολοι προσέχουντε).

ΜΑΡΘΑ — (Σηκώνεται καὶ προσέχει πρὸς τὸ μέρος ποντικεται ἡ φωνή. Σηκώνονται καὶ οἱ ἄλλοι). Ἀπάνω στὴν κουβέντα! "Ο Γιαννάκης δὲν εἶναι; "Αχ! ὁ ἄμοιρος...

ΘΑΝΑΣΗΣ — Ό Γιαννάκης ὁ τρελλός; Μ-ΘΥΜΙΟΣ — "Αμ! ποὺς ἄλλος! "Ολο δῶθε τριγυρίζει. Κυνηγάει τὸ μναλὸ ποὺ τούφυγε.

ΜΑΡΘΑ — Απ' τὴν ἀγάπη της τάχα δὲν τρελλάθηκε;

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Δὲ βαρυέσαι, μάτια μου. "Αλλοῖς ποὺ τῶχει ἡ κούτρα του. "Η τρέλλα τῆς ἀγάπης εἶναι περαστική. Σὰν τὴ θέρμη ποὺ μιὰ σὲ τινᾶζει καὶ μιὰ σ' ἀφίνει.

(Ἀκούεται πάλι ἡ φλογέρα).

ΜΑΡΘΑ — Τούφησε λέει τὸ ψάρι στὰ χείλια μὲ τὶς μαργιολιές της.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — "Ωχ! παιδί μου. Μαργιολιές! Αὗτὲς εἶναι σὰν τὸ πιπέρι ποὺ νοστιμεῖ τὸ φαγί. Εἰδες τὶς μυγίτσες ποὺ στριφογυρίζουνται καὶ κυνηγιοῦνται στὸν "Ηλιο; Ποιὰ γυναῖκα τὶς φτάνει στὶς μαργιολιές;

ΜΑΡΘΑ — "Ας ὀψεται ποὺ τὸν κατάντησε.

(Προσκωροῦν ὅλοι καὶ κυττάζουντε μακροῦ ποὺ περνάει δ τρελλός. Στέκονται σὰν ἐκστατικοί).

ΘΑΝΑΣΗΣ — (Δείχνει μὲ τὸ δάχτυλο) Γιὰ κύττα τὸν πῶς περπατάει. Κι' ὅλο κυττάζει τὸ σουραύλι του.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Δὲν τὸ ξέρεις; Τοῦ πέρασε καὶ καλὰ νὰ μητῇ μὲς στὸ σουραύλι του. Νὰ γίνη μαθής σκοπὸς λυπητερός καὶ νὰ περάσῃ μέσα ἀπ' τὸ σουραύλι του. Θαρρεῖ πῶς εἶναι ἀέρας καὶ τραγούδι. Στοχάσου τρέλλα!

ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΗ — (Απὸ μακροῦ μὲ λυγμούς). Στένεψε τὸ σουραύλι μου. Στένεψε καὶ νὰ περάσω δὲν μπορῶ. Στένεψε τὸ σουραύλι μου. (Παίζει πάλι ἔνα σκοπὸ, ἀπάνω στὸν ἥχο τῆς «Μαρίας τῆς Πενταγιώτισσας». "Υστερα τραγουδάει ξεκομμένα):

Στὰ Σάλωρα σφάζοντας ἀρνιά
Καὶ στὸ Χριστὸ κριάρια...

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Σκίζεται ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου. Καλὰ ποὺ δὲν ἔτυχε καὶ ἡ Μαρία ἐδῶ πέρα.

ΜΑΡΘΑ — (Αρήσυχη). Τί; Τὴν περίμενες;

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — "Ε! τέτοια μέρα τὸ ζάρουν καὶ ἔρχονται μὲ τὴ θειά της. "Ως τὴν ὥρα ποὺ δὲν ἥρθανε, κάτι θὰ τοὺς θτυχε...

ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΗ — (Μὲ λυγμούς). Στένεψε τὸ σουραύλι μου. Σὰν τρίχα ἔγινε στενό. (Τραγουδάει)

*Καὶ σῆς Μαρίας τὴν ποδιὰ
Σφάζονται παλλικάρια.*

(*Η φωνὴ μαχαιρίνει κι' ἀκούονται μοράχα
ῆχοι σφυσμένοι ἀπ' τὴν φλογέρα.*)

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Μεγάλο πρᾶμα ὡς τόσο τὸ
μυαλὸν τοῦ ἀνθρώπου!

(*Γνοίζονται ὅλοι στὸ προσκήνιο.*)

ΘΑΝΑΣΗΣ — Δὲν μοῦ λέει Μ-Θύμιο, πῶς
τοῦ πρωτοφάνηκε;

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Γυρεύεις παιδί μου; Νά. Μιὰ
μέρα ἔκει ποὺ γύριζε ἡ Μαρία ἀπὸ τὴν βρύση μὲ
τ' ἄλλα τὰ κορίτσια, πετάζτηκε μιροστά της, φο-
βολῶντας ἀπ' τὸ βουνό.

ΜΑΡΘΑ — Χρόνια τὴν ἀγαποῦσε.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Δὲν ξέρω. Πετάζτηκε ποὺ λέεις
μιροστά της. *Ἄγρια τὰ μάτια του καὶ τὸ κεφάλι*
του ἀναμαλλιασμένο. Βαστοῦσε καὶ μιὰν ἀγκα-
λιὰ ἀπὸ παππαρούνες, ἄλικες σὰν αἴμα. Ζυγό-
νει καὶ τῆς σκορπάει τὶς παππαρούνες μιρὸς
στὰ πόδια της. Τοῦχε γυρίσει καθὼς φαίνεται.
Κ' ὑστερα βάζει τὶς φωνές: «Πάρ' τα, Μαρία,
πάρ' τα τὰ λουκούδια. Γιὰ σένα ταῦθανα στὸ
αἷμα τῆς καρδιᾶς μου». Καὶ πάλε, κυττάζοντας
τὶς σκόρπιες παππαρούνες, ἀνοίξει τὰ μάτια του
τρομάρα καὶ ξεφωνίζει ἀλαφιασμένος: «Πώ,
πώ! αἴματα. Ποτάμι τρέχει τὸ αἷμα καὶ μᾶς
ἔπνιξε!» Καὶ πῆρε τὰ βουνά.

ΜΑΡΘΑ — Ἀνατοχιαῖσθω.

ΘΑΝΑΣΗΣ — Ποιὸς ξέρει τὶ ἔβλεπε; Παρα-
μιλοῦσε...

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Τρελλὲς κουβέντες, χωρὶς λο-
γαριασμό. (*Σὲ λίγο*) Μεγάλο πρᾶμα ὡς τόσο
τὸ μυαλὸν τοῦ ἀνθρώπου.

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΟΙ ΠΑΡΑΠΑΝΩ, ΠΟΘΗΤΟΣ, ΣΠΑΝΟΒΑΓ-
ΓΕΛΗΣ, ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΤΟΥ ΤΡΥΓΟΥ, ΠΑΛ-
ΛΙΚΑΡΙΑ, ΕΝΑΣ ΠΑΡΑΓΥΙΟΣ.

'Απ' τὸ μέρος τοῦ λίνου ἔρχονται ὁ Ποθητὸς, δ
Σπανοβαγγέλης, τὰ κορίτσια καὶ τὰ παλλικάρια, κου-
ρασμένοι, σκουπίζοντας τὸν ἴδρωτα τους. Προχωροῦνε
πρὸς τὸ προσκήνιο.

ΦΩΝΕΣ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ — Καλορροΐζικα, ἀφεν-
τικό, καλορροΐζικα! Καλὴ μουσικά. Καὶ τοῦ
χρόνου!

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Σπολλάτη, παιδιά, σπολλάτη.
Νάσαστε καλά. Καθῆστε νὰ ξαποστάσετε,

(Κάθονται ἄλλοι στὰ σκαμνιὰ, ἄλλοι τριγυ-
ρίζονται καὶ μιλάνε χώρα. Ο Μ-Θύμιος χτυπάει
τὰ παλαμάκια. Ἐρχεται δὲ παραγνιός μὲ μιὰ
τσότρα κρασί καὶ κερνάει γύρα. Πίνουν κ' εὕ-
χονται. Ο Ποθητὸς κάθεται μοραχός τον σ'
ἔνα ποτρόνι συλλογισμένος καὶ πελεκάει ἐνα ξύλο
μὲ τὸ μαχαῖρι του. Ο Σπανοβαγγέλης, ἀσκημός
καὶ καπόχαδος, προχωρεῖ πρὸς τὸ προσκήνιο,
κυττάζοντας δεξιά τον πρὸς τὸν λόγγο, σὰ νὰ
γυρεύῃ κάτι. *Ἐγα κορίτσι τὸν ἀκολουθεῖτε.*)

ΚΟΡΙΤΣΙ Α' — Τὶ κυττᾶς, Σπανοβαγγέλη; Δὲν
ἡρθεὶς ἡ Νεοάρδα; Μὴ σεκλετίζεσαι δὰ καὶ τόσο...

ΣΠΑΝΟΒΑΓΓΕΛΗΣ — Κι' ἂν ἡρθεὶς
δὲν ἡρθεὶς, τὸ ίδιο μοῦ κάνει! Σκοτίστηκα βλέ-
πεις. Σ' ἄλλους νὰ τὰ πῆς αὐτά. (*Γρέψει κατὰ
τὸν Ποθητό.*)

ΚΟΡΙΤΣΙ Α' — Ελα τώρα. Σὰν τὸ κερὶ κα-
τάντησες, κακομοίοη.

ΣΠΑΝΟΒΑΓΓΕΛΗΣ — Ἐγὼ γι' αὐτὴ τὴ
σκόφα;

ΚΟΡΙΤΣΙ Α' — «Οσα δὲ φτάνει ἡ ἀλεποῦ
τὰ κάνει κρεμαστάρια.

(Ο Σπανοβαγγέλης στραβομονηύει καὶ γν-
ώριζει μὲ τὸν ἄλλον. Τὸ κορίτσι πάει μὲ τὰλλα
τὰ κορίτσια).

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Καλὴ μουσικά φέτος. Δόξα σοι
δὲ Θεός! Ξερικὸ τὸ σταφύλι. Όλο καὶ νοστιμάδα.

ΚΟΡΙΤΣΙ Β' — Είχε υμιδὸν γῆς.

ΚΟΡΙΤΣΙ Γ' — Μεγάλο υμιδό.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Κάθε ωργά καὶ κεχλιμπάρι.
(*Γνοίζει πρὸς τὸ καλύβι καὶ χτυπάει τὰ παλα-
μάκια.*) Βρὲ μοῦρογο, δὲ σοῦπα νὰ φέρῃς καὶ
τὴν φλογέρα νὰ βαρέσῃς κάνα σκοπό. Θὰ χορέ-
ψουμε σήμερα. *Ἐλα ξεκουμπήσουν.* (*Επιδοκι-
μασίες ἀπ' τὰ καρίτσια.*) Εμπρόδε, τὶ κατόσαστε;
Παρακαλετὰ θέλετε; (*Γνοίζει πρὸς τὸ Θανάση*
ποὺ κρυφομιλάει μὲ τὴ γνωτὰ του, σὰ νὰ
λογοφέρονται) *Ἐ! συμπέθερε, δὲν τὰ σώσατε ἀκό-*

μα τὰ μυστικά; Ἀφίστε τὴ γνωμία. (*Σηκώνεται
ἀπάρον.* Σηκώνονται κι' οἱ ἄλλοι. Ο Παρα-
γνιός κάθισε κάτω στανδοπόδι καὶ παίζει τὴ
φλογέρα). *Ἄ! μπραβό.* Βάρα τὸ σκοπὸ τοῦ
Γιαννάκη. (*Μονομονοίζει τραγουδιστά*) *Στὰ
Σάλωνα σφέζουν ἀρνιὰ...* Στὴν τρέλλα του,
λένε, τῷβγαλε τὸ τραγοῦδι! *Εμπρόδε λοιπὸν!*
Πάλε τὰ γεροντάματα θὰ βαστάσουνε τὸ μπαϊ-
ράκι!...

(Ἐπιδοκιμασίες. Πιάνορται όλοι στὸ χορό. Ὁ Μ-Θύμιος δίνει τὸ μαρτύλι στὴ Μάρθα. Πιάνορται κι' οἱ ἄλλοι στὴ γραμμὴ, ἐξὸν ἀπ' τὸν Ποθητὸν, ποὺ κάθεται στὴ θέση του, συλλογισμένος. Ἀξαφν' ἀπὸ τὸ κατηφορικὸ μονοπάτι φαίνεται ἡ Μαρία, τρέχοντας σὰ νὰ τὴν κυνηγᾶτε. Καθὼς ζυγόνει μπήγει ἔτα ξεφωνητὸ, σὰ νὰ ἔσφυγε ἀπὸ κάποια τρομάρα. Ἀφίονται όλοι τὰ χέρια καὶ γνοῖζοντι ξαφνιασμένου πρὸς τὸ μονοπάτι.)

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΟΙ ΠΑΡΑΠΑΝΩ, ΜΑΡΙΑ

Ἡ Μαρία φτάνει ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους, ποὺ τὴν τριγριζοῦνται, ἐξὸν ἀπ' τὴν Μάρθα ποὺ τραβιέται παραδίδεται, γνοῖζονται τὰ μοῦτρα τῆς μὲ καταφρόνια. Ἡ Μαρία εἶναι τρομαγμένη, βαστάει μὲ τὸ κέρι τὴν καρδιά της, σὰν νὰ θέλῃ νὰ κρατήσῃ τὸ χτυποκάρδι της, κι' ἀνασαίνει βιαστικά, χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ μιλήσῃ. Εἶναι ντυμένη γιορτιάτικα καὶ φορεῖ ἄλικη ποδιά, μὲ μιὰ τούλινη μπόλια στὸ κεφάλι, ποὺ τῆς ἔσφυγε ἀπ' τὴν τρεχάλα καὶ πρέμεται ἀπάνω στὸ κορμὶ της, τυλιγμένη γύρω ἀπ' τὸ λαιμό της. Τὰ μάγουλά της εἶναι κόκκινα φωτιά καὶ τὰ μαλλιά της πέφτουν ἀνακατωμένα ἀπάνω στὸ μέτωπό της. "Ολοι τὴν κυττάνε καὶ τὴν ἀναρρωτῶν μὲ τὰ μάτια. Ὁ Μ-Θύμιος τῆς ἀγκαλιάζει τὶς πλάτες, σὰ νὰ θέλῃ γὰ τὴ στηρίξῃ. Σὲ λίγο συνεφέρει καὶ σηκώνει τὸ κέρι πρὸς τὸ μέτωπο σὰ νὰ θέλῃ νὰ συμμαξέψῃ τὸ νῦν της. Τρομαγμένη ὅπως εἶναι ὅμως ἔνα γλυκό χαμόγελο δὲν τῆς λείπει ἀπ' τὸ πρόσωπο, ποὺ λιγοτίγο γίνεται πιὸ πρόσχαρο καὶ ξεσπάει σ' ἔνα παράξενο γέλιο.

ΜΑΡΙΑ — Τὶ ἥτανε πάλε αὐτό; Χριστὲ καὶ Παναγιά!

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Τὶ ἔπαιθες, παιδί μου; Σὲ καλὸ σου! Πές μας...

ΟΙ ΑΛΛΟΙ — Τί ἔπαιθες, Μαρία;

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Ποῦ εἶναι ἡ θειά σου;

ΜΑΡΙΑ — Τί ἥτανε πάλε αὐτό; Θεέ μου! Πῶς μὲ κυνήγησε! (Κυττάει τρομασμένη γύρω της, σὰν νὰ εἴραι ἡ ἴδια ὁδα). Ός τὰ πλατάνια μ' ἔφερε. Ός τὰ πλατάνια, νὰ ἐδωπέρα. Θεέ μου! (Ἀρατριχάζει).

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Ποιὸς σὲ κυνήγησε μιαθές;

ΟΙ ΑΛΛΟΙ — Ποιὸς σὲ κυνήγησε;

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Ηοίος; Τὸν κατάλαβες;

ΜΑΡΙΑ — (Χωρὶς νὰ προσέχῃ στὰ ἐρωτήματά τους) Ός τὰ πλατάνια μ' ἔφερε. Μιά μὲ ζύγονε καὶ μιὰ τοῦ ξέφευγα. Πῶς ἔφευγα κ' ἐγὼ δὲν

ξέρω. Ὁ θεὸς μὲ φύλαξε. Ἐσκωβε κάτω τὸ κεφάλι, τὸ μεγάλο του κεφάλι, μὲ τὰ κέρατα, μὲ τὰ μεγάλα κέρατα, σὰν τὰ σπαθιά τὰ κέρατα. Καὶ μ' ἄγρια μουκανητὰ πηδοῦσε καὶ σαλτάριζε κ' ἔφευγα ἐγὼ, πῶς ἔφευγα! Τό χνῶτο του ἔνοιωσα, τῶνοιωσα μιὰ στιγμή.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Βόϊδι; Τὸ βόϊδι σὲ κυνήγησε;

ΟΙ ΑΛΛΟΙ — Πῶς γλύτωσε;

ΜΑΡΙΑ — Ἀπὸ ποῦ βγῆκε, ποῦθε φανερώθηκε, κ' ἐγὼ δὲν ξέρω. Μὲ τὴ θειά μου ἐρχόμαστε. Τὴν εἶχα ἀφίσει, πήγαινα μπροστὰ καὶ μᾶζενα λοιούδια μὲς στὸν κάμπο. Ἐκεῖ σιμὰ στὸ ρέμα, μιὰ πεταλούδα ὄμιορφη, μεγάλη, πλουμιστὴ — ποῦ βρέθηκε τέτοιον καιρὸν ἢ πεταλούδα — πετοῦσε μὲς στὸν ἥλιο. Ἀξαφνα σ' ἔνα λουκούδι λυγαριᾶς ἐπῆγε ν' ἀκουμπήσῃ. Ἐτρεξ̄ ἀπὸ πίσω της. Μοῦ ξέφυγε κ' ἐγὼ τὴν κυνηγοῦσα. Μὲ τὴν ποδιὰ τὴν κυνηγοῦσα κ' ἔτρεχα νὰ τὴ σκεπάσω, νὰ τὴν πιάσω, μὲς στὴν κόκκινη ποδιά. Ἀξαφνα σὰν ἀστραπὴ ἐχίθηκε τὸ βόϊδι. Τὸ μουκανητό του τὸ ἄγριο βουτίζει μὲς στ' αὐτιά μου ἀκόμα. Πῶς ἐγκύτωσα!

ΟΙ ΑΛΛΟΙ — Κάποιος ἄγιος ἔβαλε τὸ χέρι του.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Ὁ θεὸς σὲ φύλαξε κοπέλλα μου. (Τῆς χαϊδεύει τὰ μαλλιά).

ΜΑΡΙΑ — Ακόμα μοῦ χτυπάει ἡ καρδιά μου. Πῶς χτυπάει! (Ο Ποθητὸς ἀπάνω στὴ διήγηση τῆς Μαρίας, ζύγοσε κι' αὐτὸς καὶ τὴν κυττάει μὲ συμπάθεια. Ο Θανάσης βρίσκεται κοντά της. ᩩ Μαρία φίχει μιὰ ματιὰ στὸν Ποθητὸν καὶ γνοῖζονται πρὸς τὸ Θανάση τοῦ μιλεῖ) Βάλε τὸ χέρι σου νὰ ἰδής πῶς χτυπάει ἡ καρδιά μου. (Ο Θανάσης ἀκουμπάει τὸ χέρι του καὶ κάνει ἔτα μωροφασμὸν ἐπιβεβαιωτικό) "Ακουσες;

ΜΑΡΘΑ — (Απομακρνά, κυττάζονται τὰ κυνήματα αὐτὰ καὶ γνοῖζονται τὸ κεφάλι της ἀπ' τὸ ἄλλο μέρος) Θανάση, πᾶμε νὰ φύγουμε. Πάμε μιὰ ὁδα ἀρχιτερα, μὴ μᾶς πετύχῃ καὶ μᾶς τ' ἀγριεύεντο βόϊδι. (Εἰρωνικά) Γιατὶ βλέπεις τώρα ἀγριέψανε τὰ βοϊδια καὶ κυνηγᾶνε στὸν κάμπο τὶς κοπέλλες. (Γελάει σαρκαστικά) χά, χά, χά. Ἀγριέψανε τὰ βοϊδια βλέπεις, τὰ βοϊδια μὲ τὰ κόκκινα ζουνάρια καὶ τὰ στριμένα τὰ μουστάκια... Πάμε Θανάση.

(Τὰ λόγια τῆς Μάρθας φέρονται μιὰ ταραχὴ δύλγυρα. Ὁ Μ-Θύμιος πάει πρὸς τὸ μέρος της

καὶ μὲ τούματα γυρεύει νὰ τῆς πῇ πῶς δὲν ἥτανε σωστὰ τὰ λόγια, πού τῆς ἔφεργαν. Κι' ἀλλοι ἀκόμα πᾶνε πρὸς τὸ μέρος της. Ἀλλοι μᾶλλαν μεταξύ τους καὶ κρισολογοῦντε τὰ λόγια της. Ἡ Μαρία φαίνεται σᾶν νὰ μὴν ἀκούσει, μὰ τὰ μάγουλά της γίνονται φωτιὰ καὶ τὰ μάτια της βγάζουνε ἀστραπές. Φαίνεται βαθεῖα πειραγμένη χωρὶς νὰ τὸ δείχνῃ. Ὁ Θανάσης ἀγριοκυττάζει τὴ γυναικά του, χωρὶς νὰ σαλέψῃ. Μέσα στὴ μουγγάδα, ἡ Μαρία, σ' ἕτα δραῖο ἔχεσπασμα, σὰ νὰ ξυπνάῃ ἀπὸ χαρούμενο ὄνειρο, πετάγεται μπροστὰ καὶ ρίχνοντας δεξιά-ζερβιά γλυκὲς ματιὲς στὰ παλλικάρια, τὰ προσκαλεῖ μ' ἑτα τῆς κίνημα.)

ΜΑΡΙΑ — Ἐλάτε! Τί καθόμαστε λοιπόν; Δὲν θὰ χορέψουμε μαθές; Ἔγὼ ποὺ σᾶς ἔχαλασα τὸ πανηγύρι, τὰ χέρια θὰ σᾶς δέσω πάλε. (Μαζεύονται ὅλοι γύρω της.)

ΤΑ ΠΑΛΛΙΚΑΡΙΑ — Γειά σου, Μαρία. Ξίλια χρόνια νὰ ζήσης!

ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ — Γειά σου, Μαρία!

ΜΑΡΙΑ — Κουμπάρε Μπάρμπα-Θύμιο, ἐμπρός! Τί κάθεσαι συλλογισμένος; (Τὸν πιάγει ἀπὸ τὸ χέρι) Ἡ φιγιότσα σου θὰ σύρῃ τὸ χορό. Πῶς θέλω νὰ χορέψω! Νὰ χορέψω ώς τὴν αὐγῆ, κι' ώς τὴν αὐγὴ τὴν ἄλλη κι' ὁ χορὸς —δός του κι' ἂς πάρῃ!— δίχως τελειωμό. (Ἄξαφνα, κυττάζοντας τὸν Μ-Θύμιο, ποὺ κάθεται σᾶν μαγκωμένος, μπήγει τρελλά, γενοικά γέλια, δίχως κρατημό) Μπάρμπα-Θύμιο, τὶ ἔπαθες, πῶς εἰσ' ἔτσι; Πῶς μοῦ φαίνεσαι παράξενος, κουμπάρε Μπάρμπα-Θύμιο! χά, χά, χά! (Βαστάει τὰ σηκώτια της ἀπὸ τὰ γέλια.)

Μ - ΘΥΜΙΟΣ — Σὲ καλό σου μάτια μου. (Τῆς χαϊδεύει τὶς πλάτες.) Ἔννοια σου θὰ χορέψουμε, ματάκια μου. Σοῦ χάλασα χατῆρι;

ΜΑΡΘΑ — (Στὸν ἴδιον καιδὸ μὲ τὸ Μ-Θύμιο) Πάμε, Θανάση, σου εἶπα. (Ἄγρια) Πάμε σου λέω, πάμε στὸ σπίτι. Ἀδιαντροπιὲς νὰ βλέπω δὲν μποῶ.

ΣΠΑΝΟΒΑΓΓΕΛΗΣ — (Ζυγόνοντας τὴ Μάρθα) Μὲ τὸ δίκιο σου, κυρὰ Μάρθα, μὲ τὸ δίκιο σου (Πρὸς τὸ Θανάση) Μὲ τὸ δίκιο της! (Ἡ Μαρία παραμερίζει λίγο, μιλῶντας ζωηρὰ πότε μὲ τὸν ἑτα, πότε μὲ τὸν ἄλλον, σᾶν νὰ μὴ προσέχῃ στὴ λογομαχία).

ΘΑΝΑΣΗΣ — (Ἐρεθισμένος πρὸς τὴ γυναικά

τον.) Δὲν εἶναι τρόπος, γυναικα, νὰ χαλάσουμε τὸ πανηγῦρι. Σὰ ζαλίστηκες, κάτσε στὸ σκαμνί, νὰ σοῦ περάσῃ. Σὰ σοῦ μπῆκε τὸ δαιμόνιο, νὰ κράξω τὸν παπτᾶ νὰ σὲ διαβάσῃ!

ΜΑΡΘΑ — (Παράφορη πρὸς τὸ Θανάση) Ἔγὼ θὰ σύρω σπίτι (Σηκώνεται) Κάτσε μοναχός σου σὰ σ' ἀρέσει. Δὲ σ' ἔχω ἀνάγκη. Κάτσε (φεύγει μονοχονδρίζοντας.)

ΘΑΝΑΣΗΣ — Δὲ φταῖς ἔσυ. Φταίω ἔγώ, ποὺ βρέθηκα κοντός.

Μ - ΘΥΜΙΟΣ — Βρὲ παιδιά, δὲν εἴπαμε νὰ μαλλώσετε.

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Ἀπ' τὴ θέσι του, πελεκῶντας τὸ ξύλο, χωρὶς νὰ σηκώσῃ τὸ κεφάλι του) Ἡρθε νὰ μαλλώσῃ μὲ τὴ γυναικά του! (Δυνατότερα) τὴν ὄρεξη του εἴχαμε, νὰ τὸν ἀκοῦμε!

ΘΑΝΑΣΗΣ — Ἐσένα δὲ σοῦ πέφτει λόγος! (Ἡ Μάρθα ἔχει χαθεῖ πίσω ἀπ' τὰ δέντρα.)

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΟΙ ΠΑΡΑΠΑΝΩ, ΧΩΡΙΣ ΤΗ ΜΑΡΘΑ

ΣΠΑΝΟΒΑΓΓΕΛΗΣ — (Πηγαίνοντας πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ποδητοῦ, μὲ δειλὰ φερόσιμα) Δίκιο ἔχει! Τί ἀνακατέβεσαι τοῦ λόγου σου;

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Στὸν Σπανοβαγγέλη, περήφανα) Σκασμὸς ἔσυ, μιλιντῆρι, ποῦβαλες τὸ λόγο σου! (Ο Σπανοβαγγέλης συμμαζέβεται, φοβερίζοντας κρυφά. Ο Ποδητὸς σηκώνεται ἄγριος ἀπάρω καὶ μιλεῖ στὸ Θανάση) Δὲ μοῦ πέφτει λόγος εἴπες; Σοῦ δείχνω ἔγώ πώς μοῦ πέφτει καὶ μοῦ παραπέφτει!

(Τὰ κορίτσια παραμερίζοντας τρομασμένα μαζῆ κι' ἡ Μαρία, ποὺ φαίνεται σᾶν νὰ περιμένῃ ἀνήσυχη τὸ τί θὰ γίνη. Τὰ παλλικάρια πολεμᾶν μὲ λόγια σιγαλά νὰ τὸν μορούσουν, χωρὶς νὰ βάζουν χέρι, σᾶν ἀπὸ κάποια εὐλάβεια πρὸς τὸ θυμὸ τῶν ξαναμέντων.)

ΘΑΝΑΣΗΣ — Σὰ θὲς νὰ κοκκορέψεσαι, μπροστὰ στὶς γυναικες νὰ πᾶς νὰ βρῆς ἀλλούνούς!

ΣΠΑΝΟΒΑΓΓΕΛΗΣ — (Γλυστρῶντας δειλὰ πρὸς τὴ μεριά τοῦ Θανάση) Τί τὸν φυλᾶς, μωρέ, τὸν παλιάνθρωπο!

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Στὸ Θανάση) Δὲ σέ σκιάζουμαι, βρωμόσκνλο. Ἀν σοῦ βαστάῃ, κόπιασε νὰ λογαριαστοῦμε.

ΘΑΝΑΣΗΣ — Σοῦ μαδάω τὸ μουστάκι, τρίγα-τρίγα, κοποίτη.

Μ-Θύμιος — Γιὰ τὸ Θεό, παιδιά!

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Ορμῶντας πρὸς τὸ Θαράση, μὲ τὸ λάζο στὸ χέρι) Ψοφῆμι.

(Τὴν ὥρα ποὺ δὲ λάζος ἀστράφτει μπρὸς στὰ στήθη τοῦ Θαράση, μὰ φωνὴ τρομάρας χύνεται ἀπὸ δλα τὰ στόματα. Ὁλοι φαίνονται κεφωμένοι. Μοράχα ἡ Μαρία πετάγεται μέ μιὰ κραυγὴ τρομάρας καὶ μπαίνει ἀναμεσό τους, τόσο ποὺ μιὰ στιγμὴ δὲ λάζος τῆς ἀγγίζει τὰ στήθη. Ὁ Ποθητὸς βλέποντας μπροστά του τὴν Μαρία πετάει τὸ λάζο κάτω στὸ χῶμα, σὰ νὰ παράλυσε τὸ χέρι του. Μπαίνοντε τότε δλοι στὴ μέση καὶ τραβοῦντε μακροὺ τὸ Θαράση, ποὺ φεύγει φοβερίζοντας. Τὸν ἀκολούθαντε κορίτσια καὶ παλλικάρια κι' δὲ Μ-Θύμιος μαζῇ καὶ τὸν ξεβράζοντε μακρού, ἀπὸ φόβο μὴν ξαραγγούσῃ. Στὴ σκηνὴ μέροντε μοράχα δὲ Ποθητὸς καὶ ἡ Μαρία.)

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ ΠΟΘΗΤΟΣ, ΜΑΡΙΑ

ΜΑΡΙΑ — (Ζυγόνοντας δειλὰ τὸν Ποθητό, ποὺ στέκεται μέ σταυρωμένα χέρια, κυττάζοντας τὸ χῶμα) Γιατὶ τῶκανες αὐτό, Ποθητέ;

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Δίχως νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια) Δὲν ξέρω τί ἔκανα, δὲν ξέρω.

ΜΑΡΙΑ — Ἀν τονὲ σκότωνες, Ποθητέ; Τὸ συλλογίζεσαι τί θάκανες;

ΠΟΘΗΤΟΣ — Θὰ τὸν ἔκλαιγες τοῦ λόγου σου.

ΜΑΡΙΑ — Εγώ, Ποθητέ; Αὐτόνε έγώ;

ΠΟΘΗΤΟΣ — Ωμορφα τὰ λές τὰ ψέματα. Χαλάλι σου! (Γελάει εἰρωνικά.)

ΜΑΡΙΑ — Γιατὶ μου μιλᾶς ἔτσι, Ποθητέ. Τί σούκανα;

ΠΟΘΗΤΟΣ — Οπως βλέπω μιλάω. Κι' ὅπως βλέπει δὲ κόσμος. Ρώτα τὸν κόσμο νὰ σου πῇ. Ἀσε με νὰ φύγω. Φτάνει ώς ἐδῶ...

ΜΑΡΙΑ — Τὰ μάτια σου ἡ ξήλεια τὰ τυφλόνει καὶ δὲ βλέπουνε.

ΠΟΘΗΤΟΣ — Ἀν τὰ τύφλονε δὲ θάβλεπαν, αὐτὸ ποὺ εἶδαν. Ἀσε με νὰ φύγω. Φτάνει ώς ἐδῶ.

ΜΑΡΙΑ — Τί εἶδαν, ποὺ δὲν τὸ ξέρω, Ποθητέ;

ΠΟΘΗΤΟΣ — Εἶδαν τὰ στήθη σου, τὰ στήθη σου ποὺ τάβαλες μπροστὰ στὸν ἀγαπητικό σου, νὰ τοῦ φυλάξῃς τὴ ζωή! Αὐτὸ εἶδανε. Κ' ἔπεσε κάτω τὸ μαχαῖρι μου...

ΜΑΡΙΑ — Τὰ στήθη μου, σ' ἐκείνονε μπροστά, δικό σου φυλακτάρι στάμηκαν.

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Αραστενάζει) Κ' ἔπεσε κάτω τὸ μαχαῖρι μου.

ΜΑΡΙΑ — Κάλλια νὰ μούσχιζε τὰ στήθη μου, παὸν νὰ μοῦ τὰ σχίσουνε τὰ λόγια σου.

ΠΟΘΗΤΟΣ — Κ' ἔπεσε κάτω τὸ μαχαῖρι μου. Ἀσε με νὰ φύγω, σοῦ λέω.

(Μὲ ξαφρικὴ ἀπόφασι, φεύγει βιαστικά.)

ΜΑΡΙΑ — Ποθητέ. Ἐνα λόγο νὰ σοῦ πᾶ...

(Ὁ Ποθητὸς δὲ γυρίζει. Ἡ Μαρία σηκώνει τὴν ποδιὰ στὰ μάτια της, ὕστερα κυττάζει λυπημένη πρὸς τὸ μέρος πονηργε δὲ Ποθητός. Σὲ λίγο, δὰ νὰ προφητεύῃ.)

Δὲ γυρίζεις, Ποθητέ; Θὰ γνωίσῃς ὅμως. Θὰ γνωίσῃς γλύγωρα, ἐγὼ σοῦ τὸ λέω.

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ ΜΑΡΙΑ, Μ - ΘΥΜΙΟΣ

(Ο Μπάρμπα-Θύμιος γυρίζει, κυνηγῶντας τὸ κεφάλι του κι' ἀναστενάζοντας. Ἐνῷ ἔρχεται μιλεῖ)

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Ο Θεός νὰ βάλῃ τὸ χέρι του. Δὲν είναι πράματ' αὐτά. Μὲ τὶς βρισιὲς κατηφορήσανε. Θά τὸν χωρίσῃ λέει. (Ἄξαφρα, ἀντιχρύζοντας τὴν Μαρία) Ἐδῶ είσαι, παιδί μου; Τὸ ητανε πάλε τοῦτα στὰ καλὰ καθούμενα; (Κυττάζοντας γύρω του). Ποῦ πῆγε κι' αὐτὸς δὲ παλλικαρᾶς;

ΜΑΡΙΑ — (Ησυχα) Δὲν ξέρω. Εφυγε. Σκορπίσαν δλοι.

(Ο Μπάρμπα-Θύμιος ζυγόνει καὶ τῆς χαϊδεύει τὰ μαλλιά καὶ τὴν παρηγορεῖ σὰ νὰ τὴν συμπονῇ ἀπὸ μέσα του. Ἀπὸ τὸ μονοπάτι φαίνεται ἡ Θειά-Βασιλικὴ ποὺ κατεβαίνει βιαστικά, χολιασμένη κυνηγῶντας τὰ χέρια τῆς σμὰ στὸ κεφάλι).

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΟΗ ΟΙ ΠΑΡΑΠΑΝΩΘΕΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — (Καθὼς ἔρχεται) Κάλλιο νὰ σὲ σκότωνε τὸ βούδι! Κάλλιο νὰ σὲ σκότωνε τὸ βούδι!

τωνε! Απ' τὴν τρομάρα πῶλαβα, σὰν εἶδα νὰ σὲ κυνηγάῃ σὰν ἄνεμος, τὰ λόγια πὸν ἀκουσα χειρότερα καὶ τοὺς χειρότερα. (Προχωρεῖ καὶ τὴν ἀρπάζει ἀπ' τὸ χέρι). Πᾶμε στὸ σπίτι...

Μ-ΘΥΜΙΟΣ— (Μπάινοτας στὴ μέση) Τί εἶναι κουμπάρα; Τὶ ἔπαθες μαθές; Τὶ λόγια ψάλλεις; Νὰ συνεφέρῃς κάτσε. Ἀσε τὸ κορίτσι. Τί ποτα δὲν ἔφταιξε... (Η Μαρία σκύβει κάτω, κρύβοντας ἔρα ἀναφυλλητό).

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ—Τὰ λόγια ξέρω π' ἀκουσα: «Σῦρε νὰ συμμαζέψῃς τὴν προκομένη σου, πὸν ἔξελογιαζει τοὺς παντοφεμένους καὶ δὲν ντρέπεται. Καὶ βάζει καὶ τὰ παλλικάρια νὰ σκοτώνονται. Ντροπή σας. Φτοῦ! Ἀλήθεια καὶ ἀπ' ἀλήθεια!»

Μ-ΘΥΜΙΟΣ— Τὶ λόγια εἶναι αὐτά; Ποιὸς στάπε;

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ— Ποιὸς θέλεις νὰ μοῦ τὰ πῆ; Ποιὸς ἄλλος; Νὰ! Η Μάρθα, τοῦ Θανάση ἡ γυναῖκα. Μπουλούκι πᾶνε πέρα καὶ λογοφέροντανε καὶ φέλνουν τὶς ντροπές τῆς ντροπιασμένης. (Δείχνει τὴν Μαρία. Η Μαρία φέρεται ποδιὰ στὰ μάτια τῆς, τραβίεται παράμερα καὶ κάθεται ἀπάνω στὴν κούνια, μὲ τὸ κεφάλι σκυμένο).

Μ-ΘΥΜΙΟΣ— Λόγια τοῦ ἀέρα. Τῆς ζήλειας λόγια. Τίποτα σοῦ λέω δὲν ἔφταιξε τὸ κορίτσι.

(Η Θειὰ Βασιλικὴ ἀποκαμψιμένη κάθεται στὸ κούνιονδο ἀπάνω, ἀναστεγάζοντας καὶ κοντώντας τὸ κεφάλι τῆς).

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ— Ἀμπτοτε δπως τὰ λὲς καὶ νᾶνε. Μὰ δὲ μ' ἀρέσει ὁ δρόμος πὸν βαστάει. Ξῦλες φορὲς τῆς τάπα καὶ πάλι θὲ νὰ τῆς τὰ πῶ μπροστά σου νὰ τἀκούσης.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ— (Κάθεται καὶ αὐτὸς σ' ἔρα σκαμῆ). Τὰ λόγια τὶ τὰ θέλεις; Ωρα δὲν εἶναι.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ— Θὰ τῆς τὰ πῶ. Δὲν τὸ βαστάω πιά. Ἀκουσε, μωρή! Εἴμαι παλιὰ στὸν κόσμο καὶ στὸ σῶι μας, ἀπ' τὶς πιὸ παλιὲς τὸ τελευταῖο ἀπομεινάρι. Ἐνας-ένας τῆς γενιᾶς μας οἱ ἀνθρώποι μπρὸς στὰ μάτια μου περάσανε, τὸ δρόμο ἀκολουθῶντας, πὸν ὅλοι μας θὰ πάρουμε. Ἀντρες καὶ γυναικες, ὅλοι ἄξιοι καὶ τιμημένοι, ἀναπαυθήκανε.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ— Τὶ τὰ γυρεύεις τὰ παλιά; Πίκρες καὶ πόνος ἀνώφελος.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ— Ο παπποῦς σου, πὸν λὲς, ἔξῆντα χρόνια πρὸς τὴν γῆς σκυφτὸς, μὲ τὴ βουκέντρα πίσω ἀπὸ τὰ βώδια του, ἐκάραξε τὸν κάμπο μὲ τὸ ἀλέτρι του. Καὶ σὰν τὸ αὐλάκι τὸ γραφτὸ, γραφτὴ καὶ τιμημένη καὶ ἵσια του ἡ ζωὴ. Κ' ἔξῆντα χρόνια τὸ ξανθὸ σιτάρι, βλογγιμένο ἀπὸ τὸ θεὸν, γινότανε χρυσάρι μὲς στὰ χέρια του, στὸ σπίτι του τιμῇ καὶ ὑπόληψη.

(Ο Μ-Θύμιος σκυφτὸς, μὲ τὸ πρόσωπο στὶς παλάμες ἀκούει προσεχτικά).

ΜΑΡΙΑ— (Πέρογοτας χαρούμενο ύφος) Πῶς τὸ ζηλεύω τὸ ξανθὸ σιτάρι. Στὸν κάμπον ἔνα στάχυ ποὺ τὸν ἥλιο καίρεται, στὸν κάμπον ἔνα στάχυν νάημουνα.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ— Καὶ ἡ γοητὰ ἡ μαννοῦ σου, χρόνια δίπλα του, πιστή του, μπιστεμένη καὶ συντρόφισσα. Στὸν ἀργαλειὸ σκυμμένη μὰ ζωὴ, δὲ σήκωσε τὰ μάτια τῆς νὰ ἰδῃ τὸν ἥλιο, μόνον ύφαινε μὲ τὴν πιστή σαῖτα, ύφαινε μέρα τὸ μαλλί καὶ νύχτα τὸ μετᾶξι, μὲ τὰ χρώματα τὰ πλουμιστὰ, σὰν τὰ λουλούδια. Κ' ἔλεγε ὁ κόσμος: Χαρὰ στὴν χρυσοχέρα τὴν γυναῖκα, τὴν πιστὴ συντρόφισσα, τὴν ἄξια τὴν μητέρα.

ΜΑΡΙΑ— Πῶς τὸ εἶπες θειά; Κ' ύφαινε νύχτα τὸ μετᾶξι, μὲ τὰ χρώματα τὰ πλουμιστὰ, σὰν τὰ λουλούδια. Η καῦμένη ἡ μαννοῦ...

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ— Κι' ὁ ἀμοιρὸς ὁ πατέρας σου, τὸν ἔφτασες. Τὸ καλοκαϊδι στὰ ψηλὰ βουνά, κορφὲς καὶ κορφοβούνια, καὶ τὸν χειμῶνα μὲς στὸν κάμπο βασιλῆας, σαλάγαγε τὰ γύδια καὶ τὰ πρόβατα καὶ τόνε ξέρανε οἱ βράχοι καὶ οἱ σπιτλὲς καὶ οἱ ἀνθισμένοι κάμποι καὶ ἤτανε σωστὸς καὶ τιμημένος καὶ ἤτανε ὁ λόγος του χρυσάρι καὶ ἡ καρδιά του μάλαμα καὶ ποτὲς βιζασταροῦδι στὴν κακοκαὶρα, ποτὲς του γέννα πρώτη, μανδύμαλο κατσίκι δὲν ἐχάθηκε στὰ χέρια του. Σὰ μάννα μὲς στὴν κάππα του τἀνάσταινε. Κ' ἔχουνε νὰ τὸ ποῦνε.

ΜΑΡΙΑ— Γιὰ λέγε, θειά. Μ' ἀρέσει νὰ μοῦ λέσσεις γιὰ τὰ μικρὰ τὰ κατσικάκια, πὸν πηδοῦν τρελλὰ-τρελλὰ μὲς στὸ γρασίδι καὶ τὸν ἥλιο καίροντας.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ— Τέτοιος ἤταν ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας σου. Κ' ἡ μάννα σου, τὶ νὰ στὴν πῶ, τὴν ξέρεις. Δὲν ἔσταθηκε μὲς στὸ χωριό τὸ ταῖρι της. Στὸ γονικό σου τὸ περβόλι μόνη

της περιβολάρισσα, άνυστησε τὰ δέντρα πλούσια καὶ καρποφόρα. Καὶ καμμιὰ μηλιὰ μὲς στὸ χωρὶὸ δὲν ἔδωκε πιὸ ἀφράτα μῆλα καὶ οὕτε κερασιὰ πιὸ κόκκινα κεράσια καὶ ἀγλαδιὰ καμμιὰ πιὸ ζαχρόνια ἀγλαδιὰ ἀπ’ τὰ δέντρα τὰ καλλὰ, ποὺ τὰ λατρέβανε τῆς μάννας σου τὰ χέρια. Καὶ μέσα στὶς ἀλτάνες τοῦ περιβολοῦ δὲν ἔλειπε λουλούδι καὶ μωριστικό. Καὶ τὴν ξηλέβανε ὅλοι τὴν μανούλα σου καὶ λέγανε: Χαρὰ στὸν θοικούρη ποὺ τὴν χαίρεται, τὴν μπιστεμένη τὴν γυναῖκα.

ΜΑΡΙΑ — Στὸ γονικό μου περιβόλι μιὰ μηλιὰ κ’ ἐγὼ τὰ μῆλα φορτωμένη. Καὶ στὴν ἀλτάνα τοῦ περιβολοῦ λουλούδι καὶ τὸν ἥλιο χαίρομαι. Φίλησε με θειά, θειακούλα μου.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Ἀλλοίμονο! Μιλᾶς σὰν τὰ τραγούδια κόρη μου...

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Δὲ τὴν χαίρεσαι κουμπάρα;

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Μιλᾶς σὰν τὰ τραγούδια. Μὰ τὰ κορίτσια μὲ τὴ φρόνηση παντρέβονται καὶ τὴν ταπεινούσην. Αὐτὸς εἰν’ ὁ καῦμός μου. Παντρεμένη νὰ σὲ ἰδῶ, τὰ μάτια μου νὰ κλείσω.

ΜΑΡΙΑ — (Συχισμένη). Σοῦ τῶπα, θειά, γύλιες φορές. Μήν τὸ παραξενέβεσαι. Τὰ στέφανά του ἀς τὰ φυλάξῃ ὁ πραματευτὴς γιὰ τ’ ἄλλα τὰ κορίτσια. Στεφάνια μὲ κισσοὺς καὶ μὲ τριαντάφυλλα μοῦ φέρνει ὁ κάθε Ἀπολῆς. Καὶ σὰ μαραθοῦν, σὰ μαραθοῦν καὶ πέσουν, πάλε ή Ἀνοιξι, πάλε ὁ νέος ὁ Ἀπολῆς μὲ στεφάνωσε.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Κρασὶ δὲν ἥπιες. Καὶ τὰ λόγια σου σὰ μεθυσμένα. Δὲ συλλογιέσαι τὰ γεράματα;

ΜΑΡΙΑ — (Συχισμένη πάντα). Αὐτοὶ ποὺ θὰ τὰ φτάσουν ἀς τὰ συλλογίζωνται. Ἡ Μαρία — σοῦ τῶπα καὶ μήν παραξενέβεσαι — δὲ θὰ γνωρίσῃ τὰ γεράμια. Μπάριμπα-Θύμιο, κουμπάρε...

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — (Σὰ τὰ ξυπνάῃ ἀπ’ ὅρειο). Μάτια μου.

ΜΑΡΙΑ — Κούνησέ με λιγάνι.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Θὰ σοῦ δώσω ἐγὼ μάτια μου, θὰ σοῦ δώσω μιὰ νὰ σὲ κάνω πουλάκι, νὰ πετάξῃς.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — (Σηκώνεται ἀπάρω θυμωμένη). Ἐλα Μαρία, ἔλα νὰ πάμε. Νύχτωσε πιά. Ἐλα. Μὲ φούσκωσες, τὸ κατάλαβες; Ἐγὼ σου

μιλάω κ’ ἐσὺ τὸ χαβᾶ σου. Γι’ αὐτὸ εἶδαμε αὐτὴ ποὺ εἶδαμε. Κι’ ὁ θεός νὰ μᾶς φυλαξῇ κι’ ἀπὸ χειρότερα...

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — (Τρέφει χαριστικὰ γιὰ τὴν Μαρία) Κουμπάρα...

ΜΑΡΙΑ — (Σὰ μεθυσμένη, χωρὶς νὰ προσέξῃ στὴ θειά, ποὺ σταυρόνει τὰ χέρια της καὶ κοντάει λυπητερὰ τὸ κεφάλι). Δῶσε μου μιὰ

Τοὰ - λὰ - λὰ - λὰ . . .

(χτυπάει τὰ χέρια της)

Νὰ πάω ψηλά,
Νὰ πάω ψηλά,
Ὄς τοῦ πλατάνου τὴν κορφὴ,
Νὰ κατεβάσω τὸ χρονσὸ πονλὶ,
Ποὺ τραγούνδει κρυμμένο.
Κι’ ἄν δὲν ἐρθῇ μαζῆ τον μέρω.

(Ο Μ-Θύμιος τῆς δίνει δυνατή φόρα. Η κούνια πινάεται γηλά, τὰ φροέματά της ἀνεμίζουν).

ΜΑΡΙΑ — Κι’ ἄν δὲν ἐρθῇ μαζῆ του μένω...

(Ἐρψ κοντέται ἡ Μαρία ἀκούονται ζωηρὲς δυμίλεις ἀπ’ τὸ δρόμο. Ο Μ-Θύμιος καὶ ἡ Θ. Βασιλικὴ προσέχουν τάνκούσουν).

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Τ’ είναι; Τὶ τρέχει;

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Δὲν ἀκοῦς; Γιὰ τὸ Θανάση μιλᾶνε . . .

ΜΙΑ ΦΩΝΗ — (Ἀπὸ μακρινὰ) Νάτος ἀποκεῖ πῆγε. Πήρε τὰ βουνά. Ποιὸς ξέρει τὶ μελετάει.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Ἀκούσεις!

ΜΙΑ ΦΩΝΗ (Ἀπὸ μακρινά). Ας δηφεται.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Δὲ βαστάω πιά. Θὰ χάσω τὰ μιαλά μου. (Προχωρεῖ θυμωμένη πρὸς τὴν κούνια. Ἀρπάζει τὸ σχοινὶ καὶ τὸ κρατάει) Ἐλα, ἔλα γλύγωδα. Πᾶμε στὸ σπίτι σου λέω. Δὲν εἴμαστε πιὰ νὰ μᾶς βλέπῃ ὁ κόσμος.

(Η Μαρία πηδάει κάτω ἀπ’ τὴν κούνια παράφορη. Στέκεται παράμερα).

ΜΑΡΙΑ — (Πρὸς τὴν θειά της). Τὶ σοῦφταιξα καὶ μοῦ μιλᾶς ἔτσι; Τὶ σοῦφταιξα;

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Εσὺ τὸ ξέρεις.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — (Κυττάζοντας συμπαθητικὰ τὴν Μαρία). Ἀστηγε θειά. Ἀστηγε.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — (Ολούς θέλεις νὰ μᾶς φᾶς μὲ τὰ καμώματά σου. Ὁπως ἔφαγες τὸν ἀδερφό σου, ποὺ σκοτώθηκε γιὰ τὸ χατῆρι σου. Πᾶμε τώρα.

МАРИА — (*Παράφορη τραβιέται πίσω*). Τὸν ἀδερφό μου. Τὶ τοῦφταιξα τοῦ ἀδερφοῦ μου; Πές μου τὶ τοῦφταιξα; Κοπέλλα δεκαπέντε χρόνων. Κ' ἥρθε ἀπὸ τὰ ξένα ξένος ὁ ἀδερφός. Νύχτα ἥτανε ποὺ ἥρθε στὸ σπίτι. "Αγριος σὰ λιοντάρι. «Ποῦ εἶναι ἡ στρίγγλα ἡ ἀδερφή μου. Ποῦ τὴν ἔκρυψες;» Λέει τῆς γηρᾶς τῆς μάννας. Αὐτὸς ἥτανε τὸ καλοσώρισμά του. Πές τὶ τοῦφταιξα; Κάρωσε ἡ δόλια ἡ μάννα. Στὸ κρεβάτι μου ἔτρεμε ἡ καρδιά μου σὰν τὸ φυλλοκάλαμο. Χύθηκεν ἀστραπὴ μέσα στὴν κάμαρη. Στὸ χέρι του τὸ λάζο. Πές τὶ τοῦφταιξα; (*Σὲ λίγο*). "Ενα φιλί μονάχα ἥταν τὸ κρῆμα μου.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Δὲν ξέρω. "Ο Κόσμος ξέρει ποὺ τοῦ σφύριξε στ' αὐτιά.

МАРИА — 'Ο κόσμος. Καὶ τοῦ κόσμου πὲς τὶ τοῦφταιξα. (*Συγκινημένη περισσότερο*) «Στρίγγλα, μοῦ λέει, σήκω ἀπ' τὸ στρῶμά σου. Τὸ αἷμα θὰ σου πιᾶ.» Πετάχτηκα γυμνὴ ἀπ' τὸ στρῶμα. «Τὶ σούκανα Λευτέρη;» Τρέμανε τὰ δόντια μου. Δὲν ἔβλεπα μπροστά μου. Ή μάννα μου στὸ πάτωμα πεσμένη, λιγοθυμισμένη. Τούπεσε ὁ λάζος ἀπ' τὰ χέρια. Κ' ἄρχισε τὰ κλάματα. Τὸν χάσαμε. "Εφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι. Τὴν αὐγὴν - αὐγὴ τὸν φέραν σκοτωμένο. Αὐτὸς ποὺ τὴν κακία του τοῦ σφύριξε, τοῦ πῆρε τὴν ζωή. Πές μου τὶ τοῦφταιξα;

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Τὸ φοιζικό σου τῶχει. Τὶ νὰ εἰπῶ;

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Πᾶμε σοῦ λέω. "Αφισε τὰ λόγια. Πᾶμε στὸ σπίτι νὰ κρυφτοῦμε. "Ηλιος μὴ μᾶς δῇ κι' ἀνθρώπου μάτι.

МАРИА — (*Παράφορη*) Πές μου τὶ τοῦφταιξα τοῦ κόσμου. Πές μου.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Πᾶμε νὰ κρυφτοῦμε σοῦ λέω.

МАРИА — 'Εγὼ δὲν κρύβομαι. "Όχι. Δὲν μὲ κωράει τὸ σπίτι ἐμένα. Κάλλιο πέρον τὰ βουνά. Γυρίζω σὰν τὸ ἀγρίμι στὶς σπηλιές, σὰν τὸ θεριό στὸ λόγγο. Φύγε. "Ασε με. "Ασε με μοναχή μου.

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — "Ελα στὰ λογικά σου παιδί μου. "Αστηνε, θειά, νὰ συνεφέρῃ. "Αστηνε.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — 'Άλλοιμονό σου. Τὸ κεφάλι ποὺ βαστᾶς, τὰ ύστερνά σου συλλογιέμαϊ. Κάλλιο νὰ σὲ σκότωνε ὁ ἀδερφός σου. Πᾶμε στὸ σπίτι.

МАРИΑ — (*Πετιέται ἀπάρω*). Δὲν πάω σπίτι. Σπίτι δὲν μὲ κωράει ἐμένα. (*Φεύγει μὲ ώραία δρμή πρὸς τὸν κάμπον*). "Η θειά της κι' δ Μ-Θύμιος τρέχουν πίσω της, μὰ ἐκείνη τὸν ξεφεύγει καὶ χάνεται μέσα στὰ δέντρα).

Μ-ΘΥΜΙΟΣ — Μαρία, παιδί μου.

Θ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ — Μαρία!

(*Καμιαὶ ἀπόκριση*)

ΑΥΛΑΙΑ

ΕΛΕΥΤΕΡΙΑ

— Δέκα χρόνια εἶμαι κλεισμένος
Στὸ πυκνότατο σκοτάδι,
Ποῦ κι' ἀν ἥμουν κολασμένος
Καὶ βρισκόμουντα στὸν ἄδη,
Θὰ μποροῦσα στὸ πλευρὸ
Μιὰν ἀχτίδα νὰ θωρῶ.

"Ἐτοι ἐφώραζε ἔνας γέρος
Σκυνθρωπὸς κι' ἀλυσωμένος
Καὶ σιμὰ σ' ἐκειὸ τὸ μέρος
"Ἐνας ἀντρας θυμωμένος
Μὲ δυὸ μάτια φλογερὰ
Εἰς τὸ γέροντ' ἀπαντᾷ.